

Література.

1. Онісіфорова В.Ю. Медичне страхування працівників як перспективний напрямок підвищення рівня кадрової безпеки підприємства / В.Ю. Онісіфорова // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. - Харків: ХНАДУ, 2015. - № 3(10), том 2. - С. 51-54.
2. Фориншурер – медицинское страхование [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://med-insurance.com.ua>.
3. Лукьянчук Е. Медицинское страхование в ЕС, или на вкус и цвет товарищей нет / Е. Лукьянчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apteka.ua/article/116897>.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В РИНКОВИХ УМОВАХ

Петренко В. П., студентка

Науковий керівник: Осецький В. Л., д. е. н., проф.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Досвід розвинених країн підтверджує той факт, що ефективне функціонування малого підприємництва можливе завдяки державному регулюванню. В Україні цей процес супроводжується труднощами соціально-економічного, політичного і правового характеру. Основними перешкодами є податковий тиск, недостатність кредитних ресурсів для ведення бізнесу, обмеженість матеріально-технічного, управлінського та кадрового забезпечення.

Актуальність даної теми пояснюється широтою теоретичного підґрунтя, закладеним Д. Веймером, Д. Кейнсом, В. Леонтьєвим, Д. Рікардо, А. Смітом та ін. Вітчизняні науковці також зробили значний внесок у теорію та методологію розвитку державного регулювання малого підприємництва, а саме: З. Варналій, Л. Воротіна, Ю. Єхануров, В. Осецький, В. Сизоненко, О. Титаренко та ін.

Важливим аспектом вивчення державного регулювання економіки є його класифікація. Однак існуючі класифікаційні ознаки не відображають особливостей його формування. Виокремлюють таку класифікацію видів державного регулювання економіки:

➤ залежно від етапів підприємницької діяльності виділено такі види державного регулювання малого підприємництва: регулювання,

пов'язане з входом і виходом на ринок; регулювання процесу будівництва заводів, фабрик; регулювання виробничої діяльності; регулювання торговельних операцій; регулювання транспортування і зберігання товарів;

➤ залежно від галузі економіки: державне регулювання в промисловості, агропромисловому комплексі, на транспорті тощо;

➤ залежно від належності учасників підприємництва до тієї або іншої держави [1].

Мале підприємництво залежить від географічного місця її реалізації та факторів зовнішніх і внутрішніх. Механізм розвитку малого підприємництва варіюється у різних країнах, ґрунтуючись на історичному, культурному генезисі, законодавчій підтримці.

В цілому необхідно створити реальний механізм реалізації принципу недоторканості приватної власності і відповідальності за її порушення. Заходи з підтримки малого підприємництва повинні спрямовуватися на пом'якшення або усунення об'єктивних ринкових перешкод, які знижують його життєздатність. При цьому слід враховувати, що орієнтація державної підтримки повинна відповідати внутрішньому вектору природного розвитку підприємництва, а не суперечити йому. Заходи державної підтримки повинні сприяти досягненню підприємцями власних економічних цілей – прибутку, інвестицій, мінімізації ризику, перемоги над конкурентами та ін. За досягненням цих цілей стоять цілі більш високого рівня, оскільки успішний розвиток підприємництва в значній мірі є передумовою економічної стабільності, підтримання повної зайнятості, зростання добробуту населення. Принциповим моментом у формуванні політики державної підтримки малого підприємництва має стати відмова від орієнтації держави на створення для нього особливої, привілейованої ролі у структурі суб'єктів ринку. Навпаки, необхідно зрівняти стартові можливості для всіх підприємств, забезпечити їм рівні права та свободу вибору форм підприємницької активності [2].

Розвитку малого підприємництва сприяло те, що воно було визнано державою одним з найважливіших елементів системи національного господарства, що потребує особливої уваги та підтримки.

Основними проблемами, що стримують розвиток малого підприємництва, є: 1) недосконалість системи оподаткування; 2) нестабільність бюджетного фінансування регіональних програм підтримки малого підприємництва; 3) нерозвиненість механізмів

фінансово-кредитної підтримки і страхування ризиків малих підприємств; відсутність механізмів самофінансування; 4) обмеження доступу малих підприємств до виробничих потужностей і майна підприємств, що реструктуризуються; 5) відсутність надійної соціальної захищеності і безпеки підприємців; 6) організаційні проблеми взаємодії малого бізнесу з ринком і державними структурами; 7) адміністративні бар'єри на шляху розвитку малого підприємництва.

До основних функцій держави, стимулюючим підприємницьку активність і сприяє її прискореному розвитку, можна віднести: 1) створення умов, що забезпечують підготовку конкурентоспроможних фахівців; 2) створення механізмів з підтримки та фінансуванню підприємництва; 3) застосування заходів щодо забезпечення та розвитку регіональної ринкової інфраструктури.

Державна підтримка особливо необхідна малому підприємству в умовах кризи, так як дозволить активізувати його діяльність, забезпечити зайнятість населення та пом'якшить негативний вплив кризи на економіку України. Для підвищення ефективності створеної системи державної підтримки малого підприємництва необхідно вирішити ряд завдань: 1) виробити фінансову стратегію по залученню українського і міжнародного банківського капіталу для забезпечення розвитку малого бізнесу в Україні; 2) формувати систему лізингу як однієї з найбільш перспективних можливостей створення і розвитку виробничого базису малого і середнього підприємництва; 3) сприяти розвитку зовнішньоекономічної активності суб'єктів малого підприємництва; 4) здійснювати підготовку та перепідготовку кадрів для роботи в структурах малого бізнесу; 5) створювати умови для успішного розвитку підприємницької діяльності шляхом формування сприятливої інфраструктури; 6) удосконалювати інформаційне та нормативно-правове забезпечення діяльності підприємців у сфері малого бізнесу; 7) підвищувати якість рекламно-виставкової та видавничої діяльності у цій сфері; 8) розвивати інноваційну діяльність в підприємницьких структурах, сприяти освоєнню нових технологій і винаходів [3].

Отже, необхідно досягти такого механізму розвитку малого підприємництва в Україні, який би поєднав дві основні складові: організаційне забезпечення та інфраструктуру. Це найголовніші вектори допомоги, яких потребують малі підприємства. Державне

втручання щодо забезпечення умов розвитку малого бізнесу має здійснюватися через проведення соціально-економічної, валютно-фінансової, структурно – інвестиційної і науково-технічної політики у вигляді різних важелів: розробки цільових програм з ресурсним забезпеченням, проведення податкової та тарифної політики, системи держзамовлень, субсидій, кредитів, гарантій, інформаційно-маркетингового забезпечення, системи державного прогнозування та програмування.

Таблиця 1 – Класифікація чинників державного регулювання малого бізнесу [2]

За способами дії	<ul style="list-style-type: none"> ➤ прямі — нормативно-правові акти, постанови, інструкції; адміністративні бар'єри (ліцензії, патенти, сертифікати, державні реєстри); держконтроль; ➤ непрямі — фінансово-кредитна підтримка, система оподаткування, антимонопольна політика, стимулювання зовнішньоекономічної діяльності.
За характером дії	<ul style="list-style-type: none"> ➤ політичні (права людини, державна безпека); ➤ економічні (вільна конкуренція, монетарна політика, економічна стабільність); ➤ правові (системи законів, актів, постанов та інструкцій щодо підприємницької діяльності та малого бізнесу); ➤ міжнародні (міжнародні договори, експортно-імпортна політика).
За терміном дії	<ul style="list-style-type: none"> ➤ довготермінові (протягом всього терміну здійснення діяльності); ➤ короткотермінові або з визначеним строком дії (термін дії дотацій, субсидій)
За впливом на структуру підприємства	<ul style="list-style-type: none"> ➤ організаційні (організація управління, структура підприємства); ➤ соціальні (кадрова політика, соціальна захищеність працівників); ➤ економічні (ведення обліку та звітності, система економічних розрахунків); ➤ юридичні або правові (організація взаємодії з контрагентами, державою).

Література.

1. Комірний А.В. Державне регулювання розвитку малого підприємництва в ринкових умовах: автореф. дис... кан. екон. наук. – Київ, Академії муніципального управління Міністерства регіонального розвитку та будівництва України, 2010. – 21 с.

2. Червона О.Ю. Основні чинники державного регулювання малого бізнесу в Україні / О.Ю. Червона // Вісник Львівського політехнічного університету. Економічні науки. – 2003. – № 1. – С. 182 – 187.

3. Корягіна Т.В. Особливості державного регулювання малого підприємництва в Україні / Т.В. Корягіна // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2017. Т.2. – № 1. – С. 69 – 75.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІН В ПІДПРИЄМСТВІ

Пивовар К. В., магістрант

Науковий керівник: Догадайло Я. В., к. е. н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Вміння управляти змінами на підприємствах з метою підвищення ефективності їх розвитку є необхідною умовою сьогодення. Слід відмітити, що управління змінами на підприємствах необхідно не тільки тоді, коли виникають кризові ситуації, але й за умов стабільного їх стану. Для того, щоб вижити на ринку та бути конкурентоспроможним, будь-якому підприємству необхідно постійно розвиватися, що означає необхідність запровадження змін. Необхідно відмітити, що не існує єдиного розуміння поняття «зміна», а тому це обумовлює необхідність поглиблювати вивчення даного поняття.

Дослідження п'ятнадцяти фахових літературних джерел показало достатньо різноманітне трактування поняття «Зміна». На підставі аналізу визначень сутності поняття «Зміна», були виявлені ключові поняття визначення (таблиця 1).

На підставі даних таблиці можна зробити висновок, що більшість авторів трактують дане поняття, як перехід системи з одного стану до іншого. На думку автора, ключове слово «процес» найбільш повно відображає поняття зміна. Цей процес включає перехід системи з одного стану в інший, в результаті впливу різних факторів. Результатом цього процесу буде покращення чи навпаки погіршення в будь-якій з підсистем. Також, необхідно відмітити, що зміна може бути як запланованою так і не запланованою. Враховуючи все вищесказане зміна - це запланований (незапланований) процес переходу системи з одного стану до іншого, що характеризується покращенням чи погіршенням в будь-якій з підсистем і в їх взаємодії, в результаті впливу різних факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Дане визначення, на відміну від існуючих,